

Život Cirkvi

Ročník 14

21/2007



Modlitby mladých za mladých

K Bohu aj cez médiá vedie Boží duch

Často prechádzam vlakom okolo známej ilavskej väznice. Občas si zo žartu stanem k oknu, aby som vraj „nesedel v Ilave“. Pri pohľade na zamrežované okná mi prichádza na myseľ známy výrok: „Pre nás je za mrežami väzeň čo sedí v cele, pre neho sú za mrežami všetci vonku“. Podobne je to nezriedka aj v bežnom živote a osobitne v médiách. Kto je vážnym módneho zháňania negatívnych kuriozít, kto si zvykol za všetkým hľadať niečo zlé, pre neho je celý svet za mrežami a tak ho podáva aj iným.

Dalo sa to, milí poslucháči, vnímať aj cez tieto dni medzi Siedmou veľkonočnou a turíčnou nedeľou. „Pápež odsúdil médiá, pápež napadol médiá...“, reagovali tí, čo pozerajú na svet cez mreže veľkých agentúr, z ktorých nasávajú tendenčne odfiltrované a účelovo okomentované správy. A pri tom názore väčšina ľudí aj zostala. Čo pápež skutočne napísal vo svojom Posolstve k 41. svetovému dňu spoločenských komunikačných prostriedkov, ktorý pripadal práve na uplynulú nedeľu, vie len málo kto. Už jeho názov je pozitívny: „Deti a komunikačné prostriedky: výzva pre výchovu“. A takým je aj obsah. Pápež v posolstve výslovne hovorí: „Mediálna výchova má byť pozitívna. Keď deťom predložíme to, čo je esteticky a morálne na vysokej úrovni, pomôže im to rozvíjať si schopnosť hodnotiť, byť rozvážnymi a vedieť rozlišovať... Krása, akoby odraz božského, inšpiruje a oživuje srdcia a mysle mladých, pokým ošklivosť a vulgárnosť majú na ich postoje a správanie devastujúci vplyv.“ Pápež ďalej hovorí o slobode a povzbudzuje vyberať si „nie neuvážene, ale na základe slobodného rozhodnutia všetko, čo je dobré, pravdivé a krásne“ a pripomína, že „rodičia sú strážcami tejto slobody svojich detí a keď im postupne dávajú čoraz väčšiu slobodu, vedú ich k hlbokkej radosťi zo života.“ Teda nie odsúdenie, ale povzbudenie, nie odmietanie, ale ponuka - pre tých, čo nie sú za mrežami.

V súvisе s „masmediálnou nedeľou“, ako ju zjednodušene nazývame, som si však, milí poslucháči, kládol mnohé ďalšie otázky. Na Slovensku bola táto nedeľa spojená so zbierkou na mediálne projekty a mala byť aj príležitosťou vysvetľovať veriacim dôležitosť médií a povzbudiť ich k ich podpore a správne mu používaniu. V redakcii som mal možnosť porovnávať informácie z celého Slovenska, ako v ktorých farnostiach táto nedeľa prebiehala. Škála odpovedí je široká: od zanieteneho vysvetľovania a povzbudení až po úplnú ignoráciu. Pápež v úvode spomínaného posolstva pripomína, že „mediá, ako aspekt fenoménu globalizácie, navyše podporované rýchlym rozvojom technológií, silne determinujú kultúrne prostredie“ a že „formačný vplyv médií vo výchovnom procese súperí s vplyvom školy, Cirkvi a možno dokonca aj rodiny“, že „pre mnoho ľudí je skutočné to, čo médiá predkladajú ako skutočné...“ Keď domyslíme váhu týchto faktov, venovať sa médiám nie je len hobby niekoľkých zanietencov. Veď práve od postoja k médiám a ich správneho používania veľmi záleží ovocie ostatných pastoračných aktivít kňazov a výchovného snaženia

rodičov, ktoré ich stojí často tak veľké obety a námahu.

Praktickou odpoveďou na potrebu spájať sily a navzájom sa v mediálnej oblasti podporovať je „Dohoda o vzájomnej spolupráci medzi Katolíckymi novinami, Rádiom LUMEN, TV LUX a TK KBS“, ktorá bola podpísaná z príležitosti mediálnej nedele na misijnej púti detí v Rajeckej Lesnej. V texte spoločného vyhlásenia odznievajú vážne dôvody pre tento krok, citujúc slová Pavla VI., že „Cirkev by sa cítila vinnou pred Bohom, keby nevyužila tieto prostriedky“. Text sa odvoláva aj na „masmediálny testament“ Jána Pavla II., ktorý v jednom zo svojich posledných dokumentov – Rýchly rozvoj – napísal: „Cirkev nie je vyzvaná len na to, aby médiá využívala na šírenie evanjelia, ale viac než kedykoľvek predtým i na to, aby spasne posolstvo integrovala do „novej kultúry“, ktorú tieto vplyvné komunikačné prostriedky vytvárajú a šíria“.

Pri besedách a stretnutiach s kňazmi a veriacimi hovoríme o médiách často. Odznievajú praktické podnety, odzrkadľuje sa tu mentalita, nechýba ani pesimizmus a kritika. Iste, je čo vylepšovať. Ale zdá sa mi, že najmenej sa spomína to najpodstatnejšie: že je tu potrebné nové zavenutie Ducha. To by mali priniesť Turíce, či už tie liturgické, ktoré slávime v túto nedeľu, ako aj celkové nové otvorenie sa pôsobeniu Ducha Svätého. Na sympóziu o tom, či kresťanské médiá plnia svoje poslanie som si to uvedomoval veľmi očividne. Hovorilo sa najmä o tom, či treba byť viac kritickí, či sa treba odvážnejšie púšťať aj do spoločensko – politických tém a podobne... Hlavným poslaním náboženských médií je pomáhať človeku naplňovať zmysel jeho pozemského života v spojení s Bohom a smerujúci k Bohu. Mnohí si sťažujú, že upadlo ponovembrové nadšenie, že ľudia strácajú záujem o duchovné hodnoty... Ťažko ich potom oslovia náboženské témy, akokoľvek by boli dobre spracované... A ako hovorí Chesterton, „ľudia, ktorí nerozumejú Bohu, nerozumejú ani svetu, ktorý tento Boh stvoril“.

Je to akoby začarovaný kruh. Ale v najlepšom zmysle slova. Bez zapojenia médií sa zoslabujú účinky ostatných foriem pastorácie a výchovy. A bez celkového zduchovenia a komplexného pastoračného a výchovného pôsobenia nemajú náboženské médiá koho oslovovať. Komu ide o skutočné dobro zverených, či už sú to kňazi, rodičia, aktívni apoštoli rôznych hnutí, všetci sme odkázaní na vzájomnú spoluprácu. No najmä na spoluprácu s Duchom Svätým, ktorý je aj prameňom, aj hybnou silou všetkej komunikácie. Veď vyjadruje, komunikuje, vzťah lásky Otca k Synovi a Syna k Otcovi, ale aj náš vzťah k Bohu. Túžba zavolať niekomu, poslať sms-správu, napísať mail, čítať, počúvať, sledovať... to všetko sú prejavy toho, že sme boli stvorení na Boží obraz a podobu. Duch Svätý je hýbateľom každej túžby komunikovať dobro. To len „nesvätý duch“ zneužíva tieto prostriedky na šírenie zla. Mediálna nedeľa pokračuje turíčnou, aby sme vyprosovali a aj osobnou otvorenosťou podporovali toto nové zavenutie Ducha, bez ktorého je naše úsilie v pastorácii, výchove i mediálnej práci ako telo bez ducha.

RV, Marián Gavenda

Nedeľný príhovor Benedikta XVI. pred modlitbou Raduj sa, nebies kráľovná

Vatikán (20. mája, RV) - Pápež Benedikt XVI. sa v nedeľu 20. mája napoludnie pomodlil spolu s veriacimi zhromaždenými na Námestí sv. Petra vo Vatikáne mariánsku modlitbu Raduj sa, nebies Kráľovná. Pred ňou sa im prihovoril:

„Drahí bratia a sestry, rád by som predovšetkým opäť poďakoval Pánovi za apoštolskú cestu do Brazílie, ktorú som uskutočnil od 9. do 14. mája. Zároveň ďakujem všetkým, ktorí ma sprevádzali svojimi modlitbami. Cieľom tejto mojej návštevy, ako viete, bolo otvorenie V. generálnej konferencie biskupov Latinskej Ameriky a Karibiku. Ešte pred touto významnou cirkevnou udalosťou som sa však stretol s kresťanskou komunitou Brazílie. Mnohí veriaci prišli pri tejto príležitosti do metropoly São Paulo najmä na svätorečenie prvého brazílskeho blahoslaveného brata Antonia od sv. Anny Galvão. Rád by som sa viac zaoberal touto apoštolskou cestou v stredu počas generálnej audiencie. V každom prípade vás prosím, aby ste pokračovali v modlitbách za konferenciu, ktorá sa uskutočňuje v Aparecide, a za putovanie Božieho ľudu, ktorý žije v Latinskej Amerike.

Ďalším motívom na uvažovanie a modlitbu je každoročne sa opakujúci Svetový deň spoločenských komunikačných prostriedkov, ktorý tohto roku slávime na tému: Deti a komunikačné prostriedky: výzva pre výchovu. Otázky výchovy v súčasnom svete často súvisia s masmédiami, ktoré konkurujú škole, Cirkvi

a dokonca aj rodine. V tomto kontexte je podstatnou zodpovedajúca formácia k správaniu používaniu médií: rodičia, učitelia a cirkevné spoločenstvá sú povolani na spoluprácu pri výchove detí a mladých ľudí, aby dospeli k selektívnemu a kritickému postojovi a aby rozvíjali v sebe zmysel pre to, čo je esteticky a morálne hodnotné. Aj médiá musia však prispieť k tomuto výchovnému úsiliu. Mali by napomáhať rozvoj takých hodnôt, ako sú ľudská dôstojnosť, manželstvo, rodina a všetko, čo považujeme za výdobytky našej civilizácie. Programy, ktoré šíria násilie, antisociálne správanie a vulgarizujú ľudskú sexualitu sú neprijateľné o to viac, ak sa ponúkajú mladistvým. Znova preto vyzývam zodpovedných pracovníkov mediálneho priemyslu a pracovníkov spoločenských oznamovacích prostriedkov, aby strážili spoločné dobro, rešpektovali pravdu a chránili ľudskú dôstojnosť a dôstojnosť rodiny.

Drahí bratia a sestry, sviatok Nanebovstúpenia Pána, ktorý nám liturgia pripomenula vo štvrtok, sa v niektorých krajinách slávi dnes. Zmŕtvychvstalý Pán sa vracia k Otcovi. Otvára nám tak cestu do večného života a umožňuje príchod Ducha Svätého. Podobne ako vtedy apoštolí aj my sa po nanebovstúpení stretajme v modlitbe, aby sme v duchovnom spojení s Pannou Máriou prosili o vyliatie Ducha Svätého (porov. Sk 1, 12 – 14). Kiež jej orodovanie vyprosí pre celú Cirkev obnovené Turíce.“

-ls-/ snímka -pz-



Generálna audiencia: Benedikt XVI. chcel Latinskú Ameriku povzbudiť do učeníctva aj ohlasovania

Veriacim, ktorí sa v stredu 23. mája zhromaždili na Námestí sv. Petra vo Vatikáne, aby sa na generálnej audiencii stretli s pápežom Benediktom XVI., Svätý Otec pripomenul svoju cestu do Brazílie. Vykonal ju 9. - 14. mája a podľa vlastných slov chcel počas nej objasniť nielen Brazíliu, ale celý veľký latinskoamerický subkontinent. Svoju návštevu charakterizoval ako púť vďaka za veľké veci, ktoré sa cez vieru udiali v národov Latinskej Ameriky počas viac než piatich storočí. Pripomenul však aj „tiene, ktoré evanjelizačné dielo sprevádzali“, utrpenie a nespravodlivosti páchané kolonizátormi na domorodcoch, často proti základným ľudským právam.

„Povinná zmienka o týchto neospravedliteľných zločinoch ... nám však nesmie zabrániť prejaviť vďaka

nosť za úžasné dielo, ktoré Božia milosť vykonala medzi týmito národmi počas storočí. Evanjelium sa tak stalo kľúčovým prvkom dynamickej syntézy rozličných odtieňov národných špecifik kontinentu, ktorá vyjadruje identitu latinskoamerických národov. Ešte aj dnes, v čase globalizácie, sa táto katolícka identita predstavuje ako najvhodnejšia odpoveď, pokiaľ ju oživuje seriózna duchovná formácia a princípy sociálnej náuky Cirkvi.“

Svätý Otec potom pripomenul, že veľká brazílska krajina chráni kresťanské hodnoty, ale zároveň prežíva obrovské spoločenské a ekonomické problémy. Cirkev preto musí zmobilizovať všetky duchovné a morálne sily svojich spoločenstiev a hľadať vhodné formy spolupráce s „inými zdravými silami v krajine“. Benedikt XVI. ako

pozitívne momenty vyzdvihol tvorivosť a plodnosť tejto Cirkvi, v ktorej vyrastajú nové hnutia, inštitúty zasväteného života aj veľkodušné laické diela. Brazília môže preto podľa neho ponúknuť svetu nový rozvojový model v duchu kresťanskej kultúry: „zmierenie“ medzi ľuďmi a stvorenstvom, vychádzajúce z obnovenia osobnej dôstojnosti vo vzťahu s Bohom Otcom. Za výrečný príklad takého postupu Benedikt XVI. označil Haciendu nádeje, čiže sieť spoločenstiev, kde sa mladí liečia z drogovej závislosti. Svätý Otec vyjadril hlboký dojem z tejto návštevy a zdôraznil účinkovanie sestier klarisiek. Ich prítomnosť je podľa neho „príznačná pre dnešný svet, ktorý nepochybne potrebuje aj psychologické a spoločenské liečenie, ale ešte viac hlboké duchovné liečenie“. V tomto kontexte Benedikt XVI. vyzdvihol aj ďalší bod svojho programu v Brazílii: svätorečenie františkánskeho brata Antonia od sv. Anny Galvão, nazývaného už počas života „človek pokoja a lásky“. Jeho svedectvo je podľa Svätého Otca „ďalším potvrdením toho, že svätosť je pravá revolúcia, ktorá môže podnieť skutočnú reformu Cirkvi a spoločnosti“. Potom Benedikt XVI. vyzdvihol svoje stretnutie s brazílskymi biskupmi, ktorým chcel predovšetkým vyjadriť „podporu Petrovho nástupcu“, lebo pozná „veľké výzvy, ktorým musí v tejto krajine ohlasovanie evanjelia čeliť“.

„Povzbudil som svojich spolubratov, aby rozvíjali a posilňovali úlohu novej evanjelizácie a premysleným kapilárnym spôsobom šíрили Božie slovo, aby sa prirodzená a rozšírená nábožnosť národov mohla prehlbovať a meniť na zrelú vieru, na osobné aj spoločné príhlutie k Bohu Ježiša Krista. Viedol som ich k tomu, aby všade obnovovali štýl prvotného kresťanského spoločenstva, opísaného v Skutkoch apoštolov: vytrvalého v katechéze, vo sviatostnom živote a v činnej charite. Poznám oddanosť týchto verných služobníkov evanjelia, ktorí ho chcú predstavovať bez umenšovania a zmätkov, rozvážne bdejúc nad pokladom viery; poznám aj ich ustavičnú starosť o podporu spoločenského pokroku, predovšetkým prostredníctvom formácie laikov, povolaných prevziať zodpovednosť na politickom a ekonomickom poli. Ďakujem Bohu, že mi dovolil prehliť spoločenstvo s brazílskymi biskupmi, a naďalej ich vkladám do svojich modlitieb.“

Ako ďalší bod svojej brazílskej návštevy spomenul Benedikt XVI. stretnutie s mládežou na mestskom štadióne v São Paule, ktoré označil za „oslavu nádeje“. Jeho témou bola otázka bohatého mladíka, čo robiť, aby získal večný život. Ako Benedikt XVI. pripomenul, Ježiš poukázal v prvom rade na prikázania a potom ho vyzval, aby zanechal všetko a nasledoval ho. Svätý Otec dodal: „Aj dnes robí Cirkev to isté: predovšetkým opätovne predkladá prikázania, pravú cestu výchovy k slobode pre osobné aj spoločné dobro, a osobitne predkladá prvé prikázanie - prikázanie lásky, lebo bez lásky nemôžu ani prikázania dávať plný zmysel života a prinášať pravé šťastie. Iba ten, kto stretne v Ježišovi Božiu lásku a vstúpi na túto cestu, aby ju uskutočňoval medzi ľuďmi, stáva sa jeho učeníkom a misionárom. Pozval som mladých,

aby sa stali apoštolmi svojich vrstovníkov a aby sa preto vždy starali o ľudskú a duchovnú formáciu; aby mali veľkú úctu k manželstvu a k ceste, ktorá k nemu vedie v čistote a zodpovednosti; aby boli otvorení aj povolaniu na život zasvätený Božiemu kráľovstvu. Aby som to zhrnul: povzbudil som ich, aby vydávali plody z bohatstva svojej mladosti, aby tak boli mladou tvárou Cirkvi.“

Za vrchol svojej cesty označil Benedikt XVI. otvorenie 5. generálnej konferencie biskupov Latinskej Ameriky a Karibiku v Aparecide. Ako pripomenul, jej téma je dvojaká: učeníctvo a misia. Slovo učeníctvo pripomína podľa Benedikta XVI. formačný rozmer: nasledovanie Ježiša, spoločenstvo a priateľstvo s ním. Slovo misionár vyjadruje ovocie učeníctva, čiže svedectvo a odovzdávanie zažitej skúsenosti, spoznanej a prijatej pravdy a lásky.

„Byť učeníkmi a misionármi vyžaduje úzke spojenie s Božím slovom, s Eucharistiou a s ďalšími sviatosťami, život v Cirkvi v poslušnom počúvaní jej náuky. S radosťou obnoviť odhodlanie byť Ježišovými učeníkmi, „zostávať s ním“, je základnou podmienkou toho, aby sme boli misionármi, vychádzajúcimi z Krista podľa poslania pápeža Jána Pavla II. a celej Cirkvi po Jubilejnom roku 2000.“

V pozdravoch po katechéze sa Svätý Otec prihovril aj pútnikom zo Slovenska: „Zo srdca pozdravujem pútnikov farností Bojnica a Riečka. Bratia a sestry, budúcu nedeľu budeme sláviť sviatok Zoslania Ducha Svätého. Prosme Boha o zoslanie darov jeho Ducha, aby sme odvažne svedčili o svojej viere. S láskou žehnám vás i vaše rodiny. Pochválený buď Ježiš Kristus!“

Pred audienciou Benedikt XVI. požehnal sochu sv. Jozefa Manyaneta, ktorá bude stáť na Via delle Fondamenta. Po nej udelil všetkým prítomným i vzdialeným apoštolské požehnanie.

RV

Média často šíria nezmysly o náboženstve

Londýn (19. mája, RV/CNS) – „Média šíria, všetky druhy nezmyslov o náboženstve, niekedy nie so zlým úmyslom, ale zvyčajne z nevedomosti,“ povedal arcibiskup John P. Foley, predseda Pápežskej rady pre spoločenské komunikačné prostriedky pri príležitosti zajtrajšieho Svetového dňa médií. Katolíci majú povinnosť zdieľať zachraňujúcu lásku Ježiša s ostatnými a katolícke média majú povinnosť „byť presné a pomáhať ostatným byť presnými,“ povedal arcibiskup 17. mája v Londýne. Podľa neho to nie je o evanjelizácii alebo o katechéze, ale dôraz kladie na presnosť výrazov. „Všetci, ktorí píšú, vysielajú alebo blogujú, majú mať presné informácie a nie vedome alebo nevedome šíriť dezinformácie,“ dodal. Na omši v Londýne požiadal každého prítomného, aby hovoril pravdu a kládol dôraz na presnosť v správach o náboženstve.

-mk-

Benedikt XVI.: Ekonomický rozvoj musí sprevádzať hlboká reflexia a snaha o pravý humanizmus

Vatikán (19. mája, RV) – Prehĺbenie aktuálnych aspektov sociálnej náuky Cirkvi bolo témou príhovoru pápeža Benedikta XVI. k účastníkom konferencie, ktorú v Ríme pripravila nadácia Centesimus Annus – Pro Pontefice. „Rozvoj sa nesmie chápať iba výlučne ekonomicky, ale v celostnom ľudskom význame,“ pripomenul Benedikt XVI. slová encykliky Jána Pavla II. Centesimus annus. Na jej základe zdôraznil, že nejde len o to, aby zaostalé krajiny dosiahli ekonomickú úroveň tých vyspelejších, ale o to, aby ich obyvatelia mohli žiť plnší život, aby rástli v dôstojnosti a tvorivosti každej jednotlivéj osoby a aby tak dosahovali schopnosť odpovedať na svoje vlastné povolanie a na Božie pozvanie v ňom obsiahnuté. To isté tvrdil podľa Benedikta XVI. už i Pavol VI. v encyklike Populorum progressio, vydané pred 40 rokmi.

„Vskutku, rozvoj, ak má byť skutočný, musí byť celostný, zameraný takpovediac na podporu každého človeka a celého človeka“ (Populorum progressio, n. 14). Pozornosť voči rozličným potrebám ľudskej bytosti, úcta k dôstojnosti každej osoby, úprimná snaha o spoločné dobro sú pôvodné princípy, ktoré je dobré uvedomovať si, keď plánujeme rozvoj nejakého národa. Avšak, žiaľ, toto sa nedeje vždy. Súčasná globalizovaná spoločnosť často zaznamenáva paradoxnú a dramatickú nerovnováhu. Keď sa potom uvažuje o povážlivom raste daní za ekonomický rast, keď sa analyzujú problémy spojené s moderným pokrokom, vrátane rastúceho znečistenia prírodných zdrojov a ich nezodpovedného míňania, jasne sa ukazuje, že iba globalizačný proces pozorný voči požiadavkám solidarity môže ľudstvu zaistiť pravé budúce blaho a upevniť pokoj pre všetkých.“

Svätý Otec preto členov nadácie Centesimus Annus – Pro Pontefice vyzval budovať „kultúru solidarity“ a zdôraznil tri nespochybniteľné smery rozvoja: ekonomický, sociálny a ľudský. Iba na týchto pilieroch môže podľa neho vyrásť „slobodná a solidárna spoločnosť“. V tomto duchu si Benedikt XVI. osvojil slová Pavla VI. z encykliky Populorum progressio: „Ak si postupný rozvoj vyžaduje čoraz väčší počet technikov, treba ešte viac ľudí mysle, schopných hlboké reflexie, povolaných do snahy o nový humanizmus, ktorý umožní modernému človeku znovu nájsť samého seba a osvojiť si vyššie hodnoty lásky, priateľstva, modlitby a kontemplácie“ (n. 20).“

Nadáciu Centesimus Annus – Pro Pontefice založil roku 1993 Ján Pavol II. a dnes už pôsobí v rozličných krajinách Európy i Ameriky. Orientuje sa

najmä na potreby zaostalých krajín v Ázii a Afrike, kde sa ekonomický rast často nespája so spoločenským rozvojom, ba neraz oba procesy narážajú na vážne ťažkosti. Predsedom nadácie je Conte Lorenzo Rossi di Montelera.

-te-

Benedikt XVI.: V Božom mene prosím, aby sa ukončilo toto tragické násilie

Vatikán (20. mája, RV) - „Drahí bratia a sestry, zrážky medzi palestínskymi politickými frakciami v pásme Gazy a raketové útoky proti obyvateľom izraelských miest, ktoré vyvolali ozbrojenú intervenciu, spôsobujú krvavé zhoršenie situácie, čo navodzuje úzkosť.“

Ešte raz v Božom mene, prosím, aby sa ukončilo toto tragické násilie. Zároveň všetkému ťažko skúšanému palestínskemu a izraelskému obyvateľstvu túžim vyjadriť moju blízkosť, solidárnosť a ubezpečiť ich o mojich modlitbách.

Apelujem na zmysel pre zodpovednosť všetky palestínske authority, aby prostredníctvom vytrvalého dialógu obnovili neľahkú cestu k dohode a ukončili násilie. Pozývam izraelskú vládu k miernosti a nabádam celé medzinárodné spoločenstvo aby zvýšilo úsilie, ktoré by viedlo k obnoveniu vyjednávania. Kiež Pán vzbudí a posilnuje tvorcov pokoja! -Is-

Benedikt XVI. sa modlí za obeť genocídy v Rwande

Vatikán (22. mája, RV/Zenit) – Svätá stolica včera zverejnila list, ktorý pápež Benedikt XVI. zaslal prezidentovi Rwandy pri príležitosti 13. výročia genocídy v tejto krajine. Táto tragická udalosť sa začala 7. apríla 1994 a zahynulo pri nej 800 000 ľudí, ktorí v tomto období predstavovali 11 percent z celkového počtu obyvateľstva. Svätý Otec v liste uvádza, že sa zjednocuje „s bolesťou národa a modlí sa za obeť tohto hrozného masakru, bez ohľadu na ich vierovyznanie, etnickú príslušnosť alebo politický názor“. „Dúfam, že všetci obyvatelia Rwandy, vedení občianskymi a náboženskými autoritami“, píše Benedikt XVI., „pristúpia veľkorysejšie a účinnejšie k národnému zmiereniu a budovaniu novej krajiny v pravde a spravodlivosti, v bratskej jednote a mierí“.

-dj-

Benedikt XVI. talianskym biskupom: Upevňujte v celom tele Cirkvi istotu, že Ježiš je jediný Spasiteľ

Taliansko (21. mája, RV) – Tento týždeň zasadala vo Vatikáne Talianska biskupská konferencia (CEI). Biskupi sa zišli v Synodálnej aule prvýkrát pod vedením svojho nového predsedu Angela Bagnasca. Vo štvrtok sa talianski biskupi stretli s pápežom Benediktom XVI. Ten pripomenul ich nedávnu návštevu ad limina, ktorá sa konala od októbra do apríla. Svätý Otec počas nej podľa vlastných slov nadobudol istotu, že „viera v Taliansku je živá a hlboko zakorenená a že Cirkev je medzi ľuďmi skutočná, blízka jednotlivcom aj rodinám“.

Na aktuálne ťažkosti, ktorým čelíme v „kultúre poznačenej morálnym relativizmom, chudobnej na istoty a bohatej, naopak, na požiadavky nezriedka neoprávnené“, odporučil Benedikt XVI. reagovať „posilnením kresťanskej formácie prostredníctvom hutnejšej katechézy“.

„Nevyhnutné je tiež ustavičné úsilie klásť Boha čoraz viac do centra života našich spoločenstiev tak, že budeme dávať prvenstvo modlitbe, osobnému priateľstvu s Ježišom, a teda povolaniu do svätosti. Osobitne pozorná musí byť starostlivosť o povolania do kňazstva a zasväteného života, ako aj starostlivosť o permanentnú formáciu a o podmienky, v ktorých kňazi žijú a pracujú.“

Plenárne zasadnutie taliansky biskupov je zamerané na tému Ježiš Kristus, jediný Spasiteľ sveta: Cirkev na misii k národom a medzi nami. Svätý Otec biskupov povzbudil do svedectva o Ježišovi Kristovi, a to „ako medzi ľuďmi, ktorí sa prvýkrát otvárajú viere, tak medzi členmi tých národov, ktoré teraz prichádzajú bývať a pracovať v Taliansku, ako aj vo vlastnom národe, ktorý sa niekedy vzdáľuje od viery, a teda podlieha tlaku tých sekularizačných tendencií, ktoré by chceli prevládnuť v spoločnosti a v kultúre tejto krajiny“.

„Teším sa, že by ste chceli položiť do základov misionárskeho úsilia základnú pravdu, že Ježiš Kristus je jediným Spasiteľom sveta: istota tejto pravdy dávala už od počiatku kresťanskému poslaniu rozhodný impulz. Aj dnes, ako potvrdilo vyhlásenie Dominus Iesus, si musíme byť plne vedomí toho, že z tajomstva Ježiša Krista, pravého Boha a pravého človeka, živého a prítomného v Cirkvi, vyvierajú jedinečnosť a spasná univerzálnosť kresťanského zjavenia, a teda aj neodvolateľná povinnosť neúnavne a neohrozene ohlasovať všetkým toho istého Ježiša Krista, ktorý je cesta, pravda a život (Jn 14, 16). (...) Relativistická kultúrna atmosféra, ktorá nás obklopuje, robí čoraz dôležitejšou a naliehavejšou úlohu nechávať v celom tele Cirkvi dozrievať istotu, že Kristus je náš jediný Spasiteľ.“

Benedikt XVI. talianskym biskupom kládol na srdce aj zodpovednosť za celý národ a spoločnosť

ako takú. „V plnej a srdečnej úcte k rozlišovaniu medzi Cirkvou a politikou, medzi tým, čo patrí cisárovi a čo Bohu (porov. Mt 22, 21), sa nesmieme nestarať o to, čo je dobré pre človeka, Božie stvorenie a obraz: konkrétne o spoločné dobro Talianska,“ vyhlásil pápež. V tejto súvislosti osobitne vyzdvihol nedávnu prorodinnú manifestáciu, ktorú zorganizovali katolícki laici a pridali sa k nej a mnohí nekatolíci. „Bola to veľká a výnimočná slávnosť ľudu, ktorá potvrdila, že rodina je hlboko zakorenená v srdci a v živote Talianov,“ povedal Svätý Otec a dodal, že „preto musí byť každá iniciatíva štátu v prospech rodiny ako takej iba ocenená a povzbudená“.

Svätý Otec tiež pripomenul „mnohé formy chudoby, staré i nové, viditeľné i skryté“. „Drahí bratia biskupi, trvajte na podpore a oživovaní charitatívnej služby, aby stále žiarila pravá Kristova láska a aby všetci mohli rukolapne spoznať, že neexistuje žiaden rozdiel medzi Cirkvou, ktorá chráni morálny zákon vpísaný Bohom do ľudského srdca, a Cirkvou, ktorá pozýva veriacich k tomu, aby sa stali dobrými samaritánmi a rozoznávali v každej trpiacej osobe svojho blížneho“.

S talianskymi biskupmi aj veriacimi sa Benedikt XVI. najbližšie stretne v septembri v Lorete, kde sa uskutoční prípravné stretnutie pred Svetovým dňom mládeže. Na záver Svätý Otec biskupom pripomenul, že ich v cirkevnej službe čaká nemálo ťažkostí, ale aj útechy od Pána, „vysielanej aj prostredníctvom svedectiev o láske nášho ľudu“. „Ďakujeme Bohu za toto všetko a pokračujeme na svojej ceste posilnení spoločenstvom, ktoré nás spája a ktoré sme dnes nanovo zažili,“ zakončil pápež Benedikt XVI. svoj dnešný príhovor pri príležitosti plenárneho zasadnutia Biskupskej konferencie Talianska, ktoré sa tento týždeň koná v Synodálnej aule vo Vatikáne. **-te-**

Svätý Otec na koncerte Resurrexi

Vatikán (24. mája/RV) - V stredu vo večerných hodinách v Aule Pavla VI. sa Svätý Otec Benedikt XVI. zúčastnil na koncerte, ktorý mu venovala Konferencia biskupov Talianska k jeho osemdesiatym narodeninám. On, jeho najbližší spolupracovníci a ostatní prítomní tak mali – pár dní pred koncom veľkonočného obdobia – príležitosť zabudnúť na každodenný ruch, zahľbit sa a meditovať nad mimoriadnou udalosťou Kristovho zmŕtvychvstania. Názov Resurrexi, čiže Vstal som z mŕtvych, pochádza zo vstupnej antifóny veľkonočnej svätej omše a je autoprezentáciou Ježiša, ktorý sa necháva spoznať ako Vzkriesený. Podľa slov Svätého Otca, ktoré predniesol na záver koncertu, je Veľká noc „srdcom kresťanstva. Pre každého veriaceho a pre každú cirkevnú komunitu je dôležité stretnutie s Ježišom Kristom ukrižovaným a vzkrieseným.“ **-fr-**

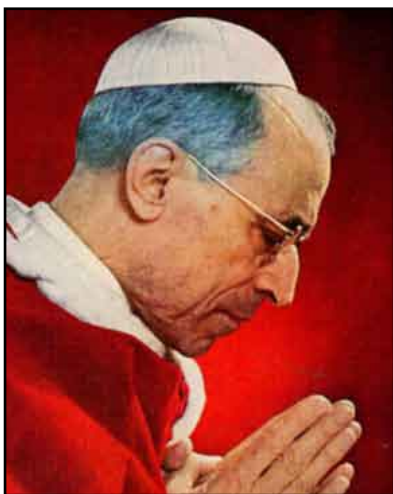
Benedikt XVI. zamýšľa uľahčiť prístup k liturgii z roku 1962 celej latinskej Cirkvi

Brazília (19. mája, RV) – Tému latinského obradu v Katolíckej cirkvi rozvíril tento týždeň svojím vystúpením na konferencii v Aparecide kardinál Castrillon Hoyos, predseda komisie Ecclesia Dei, ktorá ma vo Vatikáne na starosti pastoračnú starostlivosť o tradicionalistických veriacich. Vysvetlil, že Katolícka cirkev odhliada od známych schizmatických situácií a „túži udržať živou niekdajšiu latinskú liturgiu, a to ako pri slávení Eucharistie, tak pri vysluhovaní sviatostí“. Komisia by sa podľa jeho slov mala stať samostatným orgánom Svätej stolice s vlastným špecifickým cieľom zachovať hodnotu tradičnej latinskej liturgie.

Zdôraznil však, že nejde o návrat do minulosti ani o negovanie reformy z roku 1970, ale o „veľkorysú ponuku pápeža, ktorý chce dať Cirkvi k dispozícii všetky poklady latinskej liturgie, čo počas storočí sýtli duchovný život mnohých generácií a katolíckych veriacich“. Kardinál Hoyos výslovne hovoril o „úmysle“ Svätého Otca „rozšíriť na celú latinskú Cirkev možnosť sláviť svätú omšu a sviatosti podľa liturgických kníh vydaných bl. Jánom XXIII. roku 1962“. Ako konštatoval, „Svätý Otec sa nanovo zaujíma o túto liturgiu, ktorá nebola nikdy zrušená, a myslí si, že prichádza čas uľahčiť prístup k tejto liturgii a ustanoviť ju ako výnimočnú formu jediného rímskeho obradu“.

-te-

Kniha o Piovi XII. prináša nové fakty a pohľad na jeho osobnosť



Taliansko (23. mája, RV/Zenit) – Temné chýry o pápežovi Piovi XII. sú také rozšírené, že ich mnohí považujú za pravdivejšie, než skutočné historické fakty. Uviedol to jeho životopisec Andrea Tornielli. Jeho kniha „Pius XII.

– muž na Petrovom stolci“, sa v uplynulých dňoch dostala do talianskych kníhkupectiev. Ako Tornielli

uviedol v rozhovore pre agentúru Zenit, pápež „bol podrobený kritike kvôli tomu, že počas holokaustu mlčal“. 661-stranová kniha je založená na dokumentoch zo súkromných archívoch rodiny Pacelliovcov a očitých svedectvách, zaznamenaných v spisoch, týkajúcich sa jeho beatifikačného procesu.

Pia XII. nepredstavuje ako „pápeža mlčania“, ale v úplne inom svetle. „Jedným zo základných zdrojov mojej práce“, uviedol Tornielli, „boli listy, ktoré Pacelli napísal svojej rodine, najmä svojmu bratovi Františkovi. Kým bol nunciom v Nemecku, spolupracoval s pápežom Piom XI. na príprave Lateránskych dohôd. Z týchto predtým nezverejnených dokumentov vidieť znepokojenie Pia XII. nad zrodom nacizmu a jeho silným protikresťanským nacionalizmom. Tu vidíme, že Pacelli ako nuncius, kardinál a neskôr pápež, bol vždy kňazom srdca, skutočným kňazom“. Podľa Tornielliho sa kampaň proti nemu začala v Sovietskom zväze a bola umelo živená v katolíckom prostredí: „Pomaly sa pravda, týkajúca sa obvinení z mlčania, dostáva na povrch“.

-dj-/ snímka inet

Benedikt XVI. prijal delegácie z Bulharska a Macedónska

Vatikán (24. mája, RV) – Južní Slovania slávia liturgickú spomienku na svätých Cyrila a Metoda dnes. Svätý Otec pri tejto príležitosti prijal dopoludnia vládne a cirkevné delegácie z Bulharska a Macedónska. Zdôraznil pritom „vlastné európske tradície hlboko presiaknuté evanjelióvymi hodnotami“. „Nepochybne, v evanjeliu našiel váš národ zdroj hodnôt, schopných posilniť kultúru, identitu a charakteristického národného ducha“, povedal Benedikt XVI. predsedovi bulharského parlamentu, členom vlády a zástupcom Katolíckej a Pravoslávnej cirkvi. Pripomenul tiež „smutnú a tvrdú komunistickú nadvládu“ a súčasné smerovanie krajiny „k plnému začleneniu sa medzi ďalšie európske národy“. „Svätá stolica sleduje cestu vášho národa s priateľskou pozornosťou“, dodal pápež.

V príhovore k macedónskej delegácii nazval Svätý Otec svätých bratov „učiteľmi viery slovanských národov“ „vzývanými ako ochrancovia a orodovníci všetkými katolíkmi Európy“. Pokojné zladenie túžob rozličných kultúr a náboženstiev národov žijúcich v Macedónsku predstavuje podľa Benedikta XVI. na európskom kontinente „činné a plodné spolužité, na ktoré hľadá Svätá stolica s priazňou“. „Mojím srdečným želaním je, aby ste vždy verne dokázali chrániť dedičstvo svojich dvoch svätých ochrancov, aby tak váš hlas – tak na občiansom ako na náboženskom poli – mohol byť počúvaný a správne zvažovaný.“

-te-

Kardinál Macharski jubiloval, kardinálov voličov je od nedele 106

Vatikán (21. mája, RV) – Poľský kardinál Franciszek Macharski dosiahol včera vek 80 rokov, čím sa znížil počet kardinálov voličov na 106. Kardinálov nevoličov je 78, spolu má teda kardinálske kolégium 184 členov.

Kardinál Macharski je emeritným krakovským arcibiskupom, ktorého vymenoval roku 1978 po zvolení na pápežský stolec za svojho nástupcu priamo Ján Pavol II. Pri tejto príležitosti ho vysvätil za biskupa a pol roka nato ho vymenoval za kardinála. Poliaci majú celkovo osem kardinálov, z toho troch s voličským právom: Stanisława Dziwisza, Jozefa Glempa a Zenona Grocholewskiego. -te-

Rok 2008 bude rokom rodiny

Poľsko (19. mája, RV/Fides) – Od 11. do 13. mája sa vo Varšave konal Štvrtý svetový kongres o rodine. „Verím, že kongres podnietil k tomu, aby sa uznala jedinečná úloha rodiny a garantovala jej podpora a rodina tak mohla uskutočňovať svoju úlohu,“ povedala Lola Velardeová, prezidentka Európskej siete rodinných politických inštitúcií. Na kongres prišli ľudia rôznych vekových kategórií, rôzneho pôvodu a náboženstva, katolíci i ostatní kresťania, a v malom počte aj židia a moslimovia. Zúčastnilo sa na nej približne 3 300 členov rodinných združení zo 60 krajín.

Výsledkom kongresu bola Varšavská deklarácia 2007, ktorá žiada vládne a politické telesá, aby uznali rodinu vo verejnej politike ako základné a neodcudziteľné sociálne dobro. Požaduje tiež ochranu ľudského života od počatia až po prirodzenú smrť, podčiarkuje výchovu detí ako základné právo rodičov a chce chrániť mladých ľudí pred demoralizáciou a propagovať ekonomické riešenia, ktoré ponúkajú dôstojné životné podmienky všetkým rodinám. Preto vyhlásila rok 2008 za rok rodiny. -mk-

V Španielsku sa stretli diecézni zástupcovia Pápežských misijných diel

Španielsko (23. mája, RV/Fides) – Od 22. do 24. mája sa v Madride konajú Národné dni diecéznych misijných delegátov a valné zhromaždenie diecéznych

predsedov Pápežských misijných diel v Španielsku. V prvý deň hovoril prezident Pápežských misijných diel arcibiskup Henryk Hoser o encyklike Fidei Donum, ktorá bola publikovaná pred 50. rokmi. Potom nasledovali správy a referáty o činnosti rozličných misijných inštitúcií. Druhý deň začal panelovou diskusiou o misionárskom povolaní a skončí informáciami o pláne pastoračných aktivít na roky 2007/2008. V závere stretnutia bude generálny sekretár Pápežskej misijnej únie otec Vito del Prete hovoriť o Svetovej misijnej nedeli a jej téme, ktorou je výzva „Všetky cirkvi pre celý svet“. -mk-

90. výročie Dobrovoľníčok dona Bosca

Rím (19. mája 2007, ANS) – Dňa 20. mája 1917, čiže pred deväťdesiatimi rokmi, tri ženy hlbokej viery začali v Turíne „tichú revolúciu“: Maria Verzottiová, Francesca Riccardiová a Luigina Carpanerová. Pod vedením blahoslaveného dona Filipa Rinaldiho (vtedy hlavný predstavený saleziánov) sa rozhodli stať „dcérami Márie Pomocnice vo svete“. Takto sa zrodilo dielo, ktoré sa neskôr stalo sekulárnym inštitútom Dobrovoľníčok dona Bosca (VDB).

Dobrovoľníčky sú ženy, ktoré zasvätili svoj život Bohu, skladajú profesiu evanjeliových rád a žijú vo svete ako všetci ostatní občania. Ich život je vzácnym a skrytým prameňom pre poslanie Cirkvi, pretože svojím životom sa približujú k tým, ktorých „tradičná pastorácia“ nemôže dosiahnuť. Tieto zasvätené ženy svojím skrytým životom prinášajú evanjeliové hodnoty do svetského prostredia, ba často do tých najodľahlejších oblastí ľudského života.

Cirkev prijala sekulárne inštitúty do svojej štruktúry v roku 1947 a pokiaľ ide o Dobrovoľníčky dona Bosca, Pavol VI. ich schválil 5. augusta 1978 ako sekulárny inštitút pápežského práva.

„S nesmiernou radosťou vám píšem toto posolstvo,“ píše hlavný predstavený Saleziánov dona Bosca don Pascual Chávez pri tejto príležitosti, „a chcem sa ním spojiť s vami pri slávení týchto deväťdesiatich rokov vášho zánietenia pre svet, čo je aj motto, prostredníctvom ktorého chcete urobiť syntézu svojich dejín a zároveň plánovať svoju budúcnosť.“ V tomto posolstve don Chávez pripomína dôležitý prínos VDB pre saleziánsku rodinu práve kvôli trom znakom, ktoré charakterizujú ich poslanie: zasvätenie – sekulárnosť – saleziánskosť.

Sekulárny inštitút Dobrovoľníčok dona Bosca má v súčasnosti na piatich kontinentoch okolo 1 300 členiek, ktoré pôsobia na rôznych poliach apoštolátu. Na Slovensku majú VDB dve oblasti a spolu ich tu pôsobí asi 160. Spracoval Rastislav Hamráček SDB.

Pozorovateľ Svätej stolice na pôde OSN o boji proti aidsu

USA (23. mája, RV/Zenit) – Vatikán zastáva názor, že finančné náklady na boj proti aidsu a HIV sa môžu zdať príliš vysoké, ale sú iba zlomkom toho, čo svetové spoločenstvo môže ľahko poskytnúť. Uviedol to včera stály pozorovateľ Svätej stolice pri OSN arcibiskup Celestino Migliore na generálnom zhromaždení, kde sa hovorilo o prijatí deklarácie, týkajúcej sa postupu proti šíreniu spomenutej infekčnej choroby. „Fakt, že iba 2 milióny z viac ako 7 miliónov ľudí, ktorí potrebujú antiretrovirálne lieky, sa k nim naozaj dostane, je poľutovaniahodný pomer“, uviedol arcibiskup a dodal, že na to, aby sa táto situácia zmenila, je ročne je potrebných približne 18 miliárd USD.

Táto suma sa podľa jeho slov síce zdá byť vysoká, ale je plne v rámci možností medzinárodného spoločenstva ju bez problémov naplniť. Zároveň uviedol niekoľko príkladov, ako sa v boji proti aidsu a HIV angažuje Katolícka cirkev. Aktívne podporuje sieť 1 600 nemocníc, 6 000 kliník a 12 000 iniciatív charitatívneho a sociálneho charakteru v rozvojových krajinách. Predstavitel'ov vyspelých krajín arcibiskup Migliore vyzval k tomu, aby aj oni praktickým úsilím naplnili svoje sľuby pomáhať v tejto oblasti.

-dj-

Vatikán aj Izrael sú s obnoveným rokovaním spokojní

Vatikán (24. mája, RV) – Svätá stolica a Izrael dosiahli v rokovaní o svojej základnej zmluve významný pokrok. Konštatovali to obe strany po oživení činnosti spoločnej stálej komisie, ktorá sa tento pondelok zišla vo Vatikáne znova po piatich rokoch. Oficiálna správa Tlačového úradu Svätej stolice konštatovala, že stretnutie zástupcu vatikánskeho sekretára pre vzťahy so štátmi Mons. Pietra Parolina a generálneho riaditeľa izraelského ministerstva zahraničia Aarona Abramovicha sa uskutočnilo „vo veľmi srdečnej atmosfére vzájomného porozumenia a dobrej vôle a prinieslo významný pokrok a nádej pre ďalší pokrok v nasledujúcich mesiacoch“.

Vatikánsky rozhlas sa na zhodnotenie spýtal priamo Aarona Abramovicha: „Nestanovali sme si termíny: tieto rokovania sa začali veľmi dávno. Avšak verím, že tentoraz sme dospeli do dobrého bodu: dohodli sme sa napríklad, že obe delegácie sa stretnú ešte raz v plnej zostave v Jeruzaleme začiatkom decembra tento rok! Predtým už budeme mať výsledky prípravných stretnutí. Chceli by sme, aby sa na nasledujúcom plenár-

nom stretnutí vzali do úvahy nové témy, aby sme videli, aký ďalší pokrok možno urobiť. Som presvedčený, že každý z nás má tie najlepšie úmysly viesť seriózne rokovania pre novú budúcnosť.“

V delegácii Svätej stolice bol aj františkánsky páter David-Maria Jaeger, ktorý nám priblížil konkrétny obsah a výsledok rozhovorov: „Z pohľadu Katolíckej cirkvi ide o účinné potvrdenie uznania práv priznaných Cirkvi pred vznikom štátu. To je základný bod, predovšetkým z právneho, majetkového, vlastníckeho hľadiska. Druhým kľúčovým slovom je bezpečnosť. Zástupcovia Katolíckej cirkvi ho opakovali veľmi často a nie prvý raz. Bezpečnosť znamená, že Cirkev sa musí cítiť bezpečná vo vlastníctve svojich nehnuteľností, zvlášť posvätných miest, ako aj všetkých ostatných majetkov, ktoré slúžia predovšetkým na udržiavanie posvätných miest. Všetky tieto otázky vrátane očakávaných reštitúcií niektorých cirkevných majetkov skonfiškovaných v minulosti sú, prirodzene, na programe dňa.“

Pred plánovaným decembrovým opätovným stretnutím bilaterálnej komisie Svätej stolice a Izraela bude pracovať komisia zložená z expertov.

-te-

Svätá stolica k výzvam v oblasti podpory zdravia

Švajčiarsko (22. mája, RV) – V Ženeve od 14. do 23. mája prebieha Svetové zdravotnícke zhromaždenie, na ktorom sa zúčastňuje aj stály pozorovateľ Svätej stolice pri úradoch OSN vo Švajčiarsku, arcibiskup Silvano Tomasi. Na podujatí vystúpil s príspevkom, nazvaným „Svätá stolica a súčasné výzvy v oblasti podpory zdravia“. Zdôraznil v ňom, že Katolícka cirkev bola vždy v prvej línii, pokiaľ ide o podporu zdravia žien, pomáhajúc im harmonizovať fyzickú, psychickú a sociálnu stránku ich osobnosti prostredníctvom morálnych a duchovných hodnôt. Vyjadril absolútnu podporu rodine, založenej na vzťahu muža a ženy a bezpodmienečnej ochrane života od počatia.

Podľa arcibiskupa Tomasiho sa nesmie, pokiaľ ide o zdravie, zabúdať ani na Afriku, kde stále pretrvávajú obrovské problémy s aidsom, maláriou a tuberkulózou. Pripomenul, že v novembri minulého roka Pápežská rada pre apoštolát zdravotníkov usporiadala kongres na tému „Pastoračné aspekty liečby infekčných ochorení“, na ktorom sa zúčastnilo 500 odborníkov z rôznych oblastí. Mons. Tomasi sa vo svojom prejave dotkol aj vysokej úmrtnosti detí a vyjadril znepokojenie nad tým, že kvôli nedostatku liekov na liečbu aidsu a HIV ich na svete každoročne zomiera 10,5 milióna. V mene Svätej stolice ocenil prípravu projektu Svetovej zdravotníckej organizácie, ktorý by túto situáciu mal zmeniť.

-dj-

+ Zomrel prvý čínsky biskup vysvätený nelegálne, ale zmierený s Cirkvou

Čína (24. mája, RV) – Tento mesiac oplakávajú katolíci najľudnatejšej krajiny sveta arcibiskupa Bernardina Donga Guangginga, ktorý zomrel vo veku 90 rokov na rakovinu pľúc. Pôsobil na čele arcidiecézy Hankow v provincii Hebej a bol známy ako prvý nelegálne vysvätený biskup, ktorý až po 30 rokoch nadviazal kontakt so Svätou stolicou a bol pripustený do plného cirkevného spoločenstva. Nemožno ho pritom považovať za prežimnú postavu, lebo po kňazskej vysviacke si v 40. rokoch užil vládny nátlak, o ktorom neskôr často hovorieval ako o „čistom terore“.

V spoločenskom živote bol arcibiskup Dong Guangging významnou osobnosťou: otvoril veľký medzioblastný seminár v Wuchangu, prejavil veľkú schopnosť spolupracovať s ďalšími biskupmi na pastoračných a evanjelizačných úlohách a prispel k oživeniu Cirkvi v regióne. Zároveň bol už od 27 rokov členom františkánskeho rádu. Zomrel 12. mája a pochovaný bol za účasti všetkých kňazov arcidiecézy a tisícov veriacich na katolíckom cintoríne v meste Baiquan.

-te-

Prvý týždeň 5. generálnej konferencie biskupov Latinskej Ameriky a Karibiku bol predovšetkým analýzou spoločensko-politickej, kultúrnej a náboženskej reality na kontinente. Rečníci sa nedotýkali iba problémov Katolíckej cirkvi, ale celej latinskoamerickéj spoločnosti. Ako na tlačovej konferencii v Aparecide konštatoval predseda Konferencie biskupov v Kolumbii arcibiskup Luis Castro, pastoračia v tejto oblasti musí odpovedať na štyri základné otázky: na krízu odovzdávania viery v rodinách a školách; na takmer epochálny kultúrny zlom, ktorého mechanizmy prejavujú tendenciu vylúčiť náboženský rozmer zo života; na obranu celistvosti ľudských práv, často napádaných relativizmom a subjektivismom; a napokon na spoločenskú nerovnosť, ktorá obnáša aj neprijateľnú nespravodlivosť. Brazílsky biskup Angélico Sándalo Bernardino zdôraznil potrebu dialógu Cirkvi so súčasným svetom. Možný je podľa neho zvlášť v ekonomickej oblasti, kde sa riešia etické problémy spojené s chudobou, s obchodom s drogami, s nezamestnanosťou a s ekológiou. Moderná doba totiž vohnala do krízy rozličné inštitúcie: rodinu, štát, medziľudské vzťahy, samotnú Cirkev. Ako povedal mons. Sándalo, „my všetci sme vyzvaní do činu, lebo nielen že by sa občas Boh odsúval na okraj, ale táto skutočnosť samotná, tak ako sa predstavuje, protirečí Božiemu plánu lásky“.

-te-

Latinskoamerickí biskupi poslali Svätému Otcovi ďakovný list

Brazília (21. mája, RV) – Účastníci 5. generálnej konferencie biskupov Latinskej Ameriky a Karibiku poslali na záver prvého týždňa svojich zasadnutí ďakovný list pápežovi Benediktovi XVI. Vyjadrili mu v ňom „hlboké spoločenstvo“, túžbu vykonávať svoju pastiersku službu cum Petro e sub Petro – čiže s Petrom a pod jeho vedením – a vďačnosť za to, že sa rozhodol absolvovať „namáhavú cestu“ do Brazílie, aby otvoril ich zasadnutie. Pripomenuli pritom jeho vlastné slová, že „iba z Eucharistie vyklíči civilizácia lásky, ktorá premení Latinskú Ameriku a Karibik tak, aby bol nielen kontinentom nádeje, ale aj kontinentom lásky“.

„V týchto dňoch silno prežívame Pánovu prítomnosť, lebo sú to dni plné modlitby a bratstva medzi nami v spoločne vykonávanej práci; v duchovnej blízkosti a v starostlivosti o bratov, ktorých nám on zveril,“ napísali latinskoamerickí biskupi. Dnes začali druhú fázu svojich zasadnutí, keď sa rozdelili do 15 komisií a preberajú do hĺbky jednotlivé témy, aby na záver o nich hlasovalo plenárne zhromaždenie.

Latinskoamerickí biskupi pripravujú záverečný dokument CELAM-u

Brazília (23. mája, RV) – Biskupi Latinskej Ameriky a Karibiku odsúhlasili schému záverečného dokumentu V. generálnej konferencie (CELAM), ktorá od 13. mája prebieha v brazílskej Aparecide. Podľa panamského biskupa Josého Lacunzu Maestrojua na sa bude opierať o sedem princípov, vytýčených pápežom Benediktom XVI. počas jeho apoštolskej cesty do najväčšej juhoamerickej krajiny. Úvod dokumentu bude venovaný situácii v Latinskej Amerike v súvislosti s jej spoločenským, politickým, ekonomickým a kultúrnym životom.

Ďalej bude pojednávať o aktuálnej situácii Katolíckej cirkvi na kontinente, povolanií Kristových učeníkov a misionárov k svätosti, o cirkevnom spoločenstve, ekumenickom a medzináboženskom dialógu, spiritualite, formácii, povolaniach a cirkevných hnutiach. Dôležitými témami, zahrnutými v záverečnom dokumente, budú aj problematika misií a pastoračné výzvy. O jeho prijatí bude hlasovať plenárne zhromaždenie konferencie a po schválení ho postúpi do Vatikánu.

Jezuitská služba utečencom pomáha v Afganistane

Afganistan (23. mája, RV/AsiaNews) - Jezuitská služba utečencom začala svoju druhú misiu v jednom z najchudobnejších regiónov Afganistanu – Bamyane. Traja jezuiti budú vyučovať angličtinu a biológiu na miestnej univerzite. Tiež budú spolupracovať s ďalšími humanitárnymi skupinami, ktoré už pôsobia v oblasti, napríklad s pobočkou organizácie Caritas Internationalis. Zástupca Jezuitskej služby utečencom v Afganistane otec Santiago zdôraznil, že cieľom misie je poskytovať „pomoc a podporovať úsilie krajiny v rekonštrukcii a budovaní globálnej demokratickej a aktívnej spoločnosti.“ Okrem troch spomenutých jezuitov, ktorých na pôsobisku oficiálne privítala aj guvernérka Habiba Sarabiová, by v oblasti mala už čoskoro pomáhať aj ďalšia skupina rehoľných sestier. -mk-

Charita sa v Libanone snaží dostať k utečencom

Libanon (24. mája, RV/Zenit) - Agentúra Caritas žiada všetky sily v krajine, aby rešpektovali medzinárodné právo v Libanone a tak umožnili pomoc pre zranených počas konfliktu v krajine, ktorý sa začal 13. mája. Libanonská armáda bojovala s radikálnymi Islamistami v Palestínskom utečeneckom tábore Nahr al Bared. Agentúra Caritas potvrdila, že v jeho strede boli chytení aj civilisti. Riaditeľ núdzovej jednotky libanonskej charity Najla Chahda povedal: „Potrebujeme humanitárny koridor do obkľúčeného tábora, aby sme zistili, aké sú potreby civilistov a ako na ne zareagovať. Je nemožné predpokladať, čo bude nutné, ale obávame sa, že to budú medicínske zásoby pre zranených a zásoby jedla.“ Pomocný pracovník dodáva: „Situácia je veľmi znepokojujúca. Modlíme sa za pokoj a za to, aby bol Libanon zachránený od ďalšieho utrpenia.“ -mk-

Dobrovoľníci poskytujú pastoračnú starostlivosť väzňom v Manile

Filipíny (24. mája, RV/Zenit) - Skupina približne 300 dobrovoľníkov rozličných náboženstiev pracuje s chovancami vo väzení v Manile. Táto aktivita sa vyvinula na základe spolupráce medzi diecézami. Skupina poskytuje väzňom všetkých náboženstiev pastoračnú starost-

livosť, ako aj právne poradenstvo a základné vzdelanie. Sr Zenaida C. Cabrera, jedna z 332 dobrovoľníkov, pre agentúru AsiaNews povedala, že ovocie spájania ľudí rozličnej viery je v dosiahnutí jednoty. „Milosť Božia skutočne pracuje,“ povedala. Dobrovoľníci spolupracujú ako jedna rodina a stretávajú sa každý týždeň, aby zlepšili služby vo väzení, zhodnotili návštevy a plánovali budúcnosť. „Propagácia lepšieho spolunažívania medzi chovancami sa týka ich života za mrežami a lepšieho chápania sveta,“ povedal Soccoro Valerie, vedúci dobrovoľníkov z Caritas Manila. -mk-

Kresťania v Pakistane sú stále viac v ohrození

Pakistan (24. mája, RV/Zenit) – „Vláda potrebuje ochrániť kresťanov, ktorí sú čoraz viac ohrozovaní radikálnymi moslimami,“ povedal arcibiskup z Lahore. V interview pre organizáciu Cirkev v núdzi arcibiskup Lawrence Saldanha povedal, že bol svedkom vzrastajúceho extrémizmu medzi moslimami v krajine a vzrastajúcej neistoty medzi kresťanmi. „My kresťania sme tiež občania, ako každý iný a chceme mať rovnaké práva,“ povedal arcibiskup. Kresťania sú ohrození atentátmi preto, aby ich prinútili konvertovať na islam. Arcibiskup Saldanha vyjadril túžbu po prísnejšom islame, vrátane väčšieho dôrazu na šariju, islamský zákon. Ako príklad uviedol list z 5. mája adresovaný 50. kresťanským rodinám, ktorý ich nútil, aby „konvertovali na islam alebo sa pripravili na násilie“. Prelát dodal: „Celá krajina je teraz v kríze.“ V Pakistane žije asi 168 miliónov ľudí, z čoho je 97% moslimov a 1,5 milióna kresťanov. -mk-

Hymna Svetových dní mládeže v znamení Ducha Svätého

Sydney (18. apríla, RV/Fides) - Počas 23. Svetového dňa mládeže v Sydney sa bude spievať hymna „Dostať silu“. Hymnu zložil austrálsky skladateľ Guy Sebastian. „Hľadali sme hymnu, ktorá by udalosti umocňovala inšpirovala,“ povedal koordinátor Svetového dňa mládeže v roku 2008, biskup Anthony Fisher a dodal: „Musela to byť pieseň, ktorá by naplnila mladých účastníkov entuziazmom a zachytila tému Svetových dní mládeže vybranú pápežom.“ Témou Svetového dňa mládeže pre rok 2008 je: „Dostanete silu Ducha Svätého, ktorý na vás zostúpi a budete mojimi svedkami.“ -mk-

Profesionálna pripravenosť a citlivé srdce v práci so sociálne núdnymi



Inštitúcie, ktoré sa venujú sociálne núdnym skupinám na Slovensku, sa zúčastnili na tvorbe Pastoračného plánu Katolíckej cirkvi pre 2007-2013 dňa 22. mája 2007 v Bratislave. Cieľom pracovného stretnutia bola účasť aktívnych organizácií s kresťanským základom na formovaní starostlivosti o sociálne núdnymi. Spolu otvorili návrhy legislatívnej a štrukturálnej spolupráce a identifikáciu jednotlivých núdnymi skupín obyvateľstva.

Pracovné stretnutie v priestoroch Rímskokatolíckej cyrilometodskej bohosloveckej fakulty v Bratislave otvoril biskup Tomáš Galis. Pri starostlivosti o sociálne núdnymi zdôraznil profesionálnu pripravenosť a kompetenciu spolu s formáciou citlivého ľudského srdca.

Ako uviedla Katarína Hulmanová z Fóra kresťanských inštitúcií, snahou je vytvoriť „platformu, aby sme v práci boli partnerom štátu a spoločnosti.“ V myšlienke jednotného chápania problematiky sociálne núdnymi občianov pokračovala aj Monika Gibalová, poslankyňa Národnej rady Slovenskej republiky. Poslankyňa pripomenula, že Cirkev cez svojich členov chce a musí byť zapojená do sociálnych služieb ako rovnocenný partner. Nielen z dôvodu evanjeliového príkazu praktickej lásky, ale aj z dvetisícročnej tradície angažovanosti Cirkvi.

Kresťanské organizácie, ktoré sa v prvej línii stretávajú so sociálne núdnymi občianmi, sa tiež zaoberali vlastným miestom v súčasnej a plánovanej legislatíve, ktorá upravuje starostlivosť o núdnymi na Slovensku. „Aby nám vo farnostiach, mestách, obciach a komunitách ani jeden núdnymi človek zo sociálnej siete nevypadol,“ zdôraznila Monika Gi-

balová. Súčasne pripomenula, že praktická pomoc sa odohráva v lokálnom prostredí a za najdôležitejšie považuje stretnutie k téme sociálnej oblasti na úrovni diecézy.

K problematike sociálne núdnymi sa bude komisia pre prípravu Pastoračného plánu Katolíckej cirkvi spolu so zástupcami rôznych organizácií vracáť na ďalšom plánovanom stretnutí.

Zuzana Juhaniaková/ snímka -pz

Zasadnutie subkomisie pre školskú a mimoškolskú katechézu

V Pastoračnom centre Jána Pavla II v Banskej Bystrici sa 23. mája 2007 uskutočnilo zasadnutie subkomisie pre školskú a mimoškolskú katechézu Komisie pre katechizáciu a školstvo KBS. Zasadnutie začal modlitbou a úvodným slovom jej predseda, biskup Rudolf Baláž.

Subkomisia odsúhlasila a odporučila KBS na schválenie projekt experimentálneho overovania učebných osnov pre katolícke gymnáziá (štvorročné štúdium) pre predmet Rímskokatolíckeho náboženstva. Ďalej sa venovala pozornosť nedoriešeným otázkam problematiky školskej inšpekcie predmetu náboženstvá výchova a náboženstvo, ktoré pripravilo Katolícke, pedagogické a katechetické centrum (KPKC). Prítomní sa vzájomne informovali o stave prípravy vzdelávacích programov jednotlivých diecéznych katechetických úradov na budúci školský rok, ktoré sa potom zašlú na Metodicko-pedagogické centrum (MPC) v Bratislave, Tomášikova ul. a MPC v Prešove, s ktorými sa v tejto oblasti spolupracuje.

V oblasti farskej katechézy sa hovorilo o potrebe zjednotenia a vypracovania terminológie pojmov súvisiacich s katechézou. Pripravuje sa katechetická príručka o katechumenátnej katechéze, ako aj zoznam vhodnej literatúry pre farskú katechézu.

Dp. J. Šeliga oboznámil prítomných s CD, ktoré je pomôckou ku knihe Najvzácnejší dar pre kňazov a katechetov pri príprave detí k prvému svätému prijímaniu a pri zapojení rodičov do tejto prípravy.

Na zasadnutí bola prítomná aj P. Polončanová zo štúdia Lux s.r.o. Tá predstavila materiály tohto štúdia, ktoré možno využiť aj v katechéze. Zároveň sa účastníci zasadnutia dohodli, že pri tvorbe mediálnych pomôcok je možné spolupracovať medzi štúdiom Lux, subkomisiou pre katechézu KBS a KPKC.

Eugen Valovič

Nová webová stránka Sekcie pre mládež KBS

Informačná webová stránka Rady KBS pre rodinu a mládež (<http://mladez.kbs.sk>) – Sekcie pre mládež – ponúka informácie o mládežníckych aktivitách, posolstvá Svätého Otca mladým, metodickú podporu, linky na diecézne centrá mládeže, na mládežnícke hnutia a združenia. Ponúka tiež informácie o organizácii Púte mladých do Mariazellu v auguste 2007 a informácie o príprave a organizácii Svetových dní mládeže – Sydney 2008.

Webová stránka má slúžiť mladým ľuďom, animátorom, katechetom, kňazom, rodičom,... všetkým, ktorých tieto informácie zorientujú a povzbudia.

Vaše podnety a názory očakávame na emailovej adrese: mladez@kbs.sk

Viera Václavová

Modlitby mladých za mladých

Obdobie od Turíc po nedeľu Najsvätejšej Trojice, v tomto roku od 25.5. do 3.6., je časom modlitieb mladých za mladých. Táto iniciatíva, ktorá vyšla od mladých zo Spiša, sa postupne udomácňuje na celom Slovensku. Pozýva najmä mladých ľudí vo farnostiach a spoločenstvách, aby sa stíšili a spoločne sa modlili. V tomto roku pridávame aj konkrétne úmysly z jednotlivých diecéz, za ktoré sa budeme zvlášť modliť. Nájdete ich spolu s podnetmi, ktoré môžete použiť aj ako námety na stretká, na fare alebo na internetovej stránke <http://mladez.kbs.sk/>. Tohtoročné podnety pripravili kňazi z Košického apoštolského exarchátu.

Informácie dostanete aj na Rade KBS pre rodinu a mládež: 02/5411 9622, 0903 659 588, mladez@kbs.sk

Viera Václavová

Slovenskí katolícki teológovia založili spoločnosť zjednocujúcu ich vedeckú prácu

18.mája 2007 v kňazskom seminári v Badíne vznikla Slovenská spoločnosť pre katolícku teológiu, založená za účasti diecézneho biskupa Rudolfa Baláža, prezidenta európskej spoločnosti teológov Prof. Lievena Boeve, teológov a teologičiek pôsobiacich zväčša na slovenskej univerzitnej pôde a v Čechách.

„Teológ rozvíja teológiu pre svet, pre celé spoločenstvo,“ uviedol v liste zaslanom účastníkom stretnutia kardinál J.Ch.Korec, kde pripomenul minulé časy totality, v ktorých „teológia na Slovensku bola vždy teológiou cirkvi a službou cirkvi,“ čítal z listu p.Ján Ďačok, SJ. V priestoroch Kňazského seminára sv.Františka Xaverského prítomných privítal biskup Rudolf Baláž. V úvode poprial teológom, aby sa im darilo spájať intelektuálnu múdrosť s vernosťou a jednotou v Kristovi cez pápeža. Slovenskej spoločnosti pre katolícku teológiu potvrdil svoju ústretovosť a pomoc, ktorá môže byť prejavená aj poskytnutím priestorov.

Slovenská spoločnosť pre katolícku teológiu chce byť nápomocná Konferencii biskupov Slovenska pri príprave a komunikácii teologických tém v dnešnej spoločnosti. S prednáškou ‚Cirkev ako locus theologicus (teologické miesto) v súčasnej Európe‘, vystúpil prezident a laický veriaci Lieven Boeve. Zdôraznil, že sa treba vyhnúť riziku, „že Cirkev i teológia budú principiálne spochybňovať dialóg so súčasnou kultúrou, pretože táto sa javí ako nezrozumiteľná, od cudzená kresťanskej viere.“ Prof. Boeve z Katolíckej univerzity v Leuvene v Belgicku ďalej pokračoval: „druhým rizikom je, že dialóg chápaný ako prispôbenie sa kresťanstva a Cirkvi súčasnému kontextu pristúpi na trhovou logiku.“ V súčasnej dobe existujúci vplyv individualizácie vo väčšej miere núti jednotlivca, aby si budoval svoju identitu. „Ďalšie s týmto súvisiace riziko spočíva v možnosti, že jednotlivci si svoju náboženskú identitu bude vytvárať podľa subjektivistických a individualistických kritérií“ čo môže viesť k „osobnému náboženstvu, ktoré si jednotlivci zostavuje z prvkov pochádzajúcich z rôznych tradícií, teda k náboženskému synkretizmu.“

Zídení teológovia sa počas ďalších odborných prednášok a diskusií zamýšľali nad aktuálnymi otázkami ako komercializácia všetkých sfér života, problému praktického materializmu, relativizácii hodnôt, vzťahy medzi Európskou úniou v jej administratívnom a politickom vyjadrení a tým, čo jej Katolícka cirkev môže ponúknuť.

Súčasnú medzinárodnú predsedníctvo (na obdobie 2005 – 2007), ktoré spája vedeckú prácu katolíckych teológov pracujúcich v Európe, sa nachádza v Belgicku. „Potrebujeme ľudí, schopných stavať mosty, aby stále viac zjednocovali cirkvi a národy Európy,“ uviedol jeden z účastníkov Doc. Jozef Jarab.

V závere ustanovujúceho zhromaždenia bol za predsedu Slovenskej spoločnosti katolíckych teológov zvolený Cyril Hišem. Podpredsedom pre diecéznych teológov: Marek Pribula, podpredsedom pre teológov z radov laikov: Jana Móricaová, podpredsedom pre teológov z radov rehoľníkov: p.Viliam Karľa. Výkonný tajomník a pokladník: Miloš Lichner, revízor: Vladimír Thurzo.

Zuzana Juhaniaková

Odhalenie a požehanie pamätníka v Hejciach

Takmer päťsto ľudí prišlo 19. mája 2007 vzdať úctu obetiam leteckého nešťastia AN-24, ku ktorému došlo 19. januára 2006 na kopci Borsó v Maďarsku.

Po položení venca k pamätnému kameňu na mieste tragédie sa v podvečer zúčastnili odhalenia pamätníka v obci Hejce, ktorý odhalil minister obrany SR František Kašický za prítomnosti náčelníka Generálneho štábu OS SR generála Ľubomíra Bulíka, predsedu NR SR Pavla Pašku, maďarského ministra obrany Imre Szekeresa, exministra obrany a poslanca NR SR Juraja Lišku, generalitu Maďarskej armády a ďalších hostí, pozostalých rodinných príslušníkov obetí nevynímajúc. Pamätník následne v zastúpení ordinára OS a OZ SR požehnal generálny vikár Ordinariátu OS a OZ SR pplk. František Počurek.

Pri leteckom nešťastí zahynulo 42 vojakov, ktorí sa vracali domov z mierovej misie KFOR v Kosove. Prežil iba jediný - Martin Farkaš, ktorý sa s manželkou tiež zúčastnil na odhalení pamätníka. „Pamätník je mementom ľudskej súdržnosti a spolupatričnosti, ktorú prejavili Slovákom občania Maďarskej republiky, obyvatelia obce Hejce i predstavitelia štátu. Je súčasne prejavom úcty a uznania obetiam leteckého nešťastia, ktorý zahynuli pri návrate z mierovej misie. Nikdy na vás nezabudneme,“ povedal v smútočnom prejave minister Kašický.

Pomník v obci Hejce stvárnjuje hrdinstvo vojakov, ktorí zahynuli pri nešťastí. Autorom pomníka je akademický sochár Ladislav Sabo z Galanty, ktorý spolupracoval s Vavrincom Perleczkým a Ladislavom Molnárom. Pamätník v hodnote 4,5 milióna Sk, postavený na podstavci z tatranskej žuly obkolesujú do bronzu zaliate štyri šesťmetrové stromy, ktoré sa zlomili pri páde lietadla. **Tibor UJLACKÝ**

Vojenský ordinár birmoval v Novej Dubnici

Po dlhodobej príprave udelil ordinár OS a OZ SR Mons. František Rábek 19. mája 2007 v kostole sv. Jozefa robotníka v Novej Dubnici sviatosť birmovania birmovancom z väzenskej farnosti sv. Gorazda pri ÚVTOS v Dubnici nad Váhom, z ÚVTOS a ÚVV Ilava, z policajnej duchovnej správy v Trenčíne, z farnosti Nová Dubnica a z farnosti Pruské.

Za účasti väzenských kaplánov, policajného kaplána a kňazov saleziánov z Novej Dubnice sa

slávnosti zúčastnili aj rodičia, krstní rodičia, manželky a deti dospelých birmovancov. Prijat' sviatosť birmovania sa rozhodli dospelí ako splnenie sľubu, ktorý dali pri prijatí sviatosti manželstva, iní, aby doplnili to, čo z mladíckej nerozvážnosti zanedbali. Birmovancov pripravovali prítomní väzenskí a policajní kapláni npor. Bartolomej Juhás, por. Jozef Jána a kpt. Juraj Križan. Spoločná slávnosť udeľovania poslednej zo sviatostí kresťanskej iniciácie birmovancom patriacim do Ordinariátu OS a OZ SR a Nitrianskej diecézy bola prejavom jednoty Kristovej cirkvi, ale aj dobrej spolupráce v pastoračnej oblasti medzi väzenskými a policajnými kaplánmi s ich spolubratmi pôsobiacimi v civilnom prostredí na Považí. **Tibor UJLACKÝ**

Stretnutie rodín a prvoprijímajúcich detí v Ľutine

„Máte radi Ježiša?“, opýtal sa detí vладыka Ján Babjak SJ v homílii pri archijerejskej svätej liturgii v sobotu 19. mája v Bazilike Zosnutia Presvätej Bohorodičky v Ľutine. „Ježiš vás má rád. Nikdy ho neopúšťajte“, pokračoval ďalej. Z iniciatívy Komisie pre rodinu Prešovskej eparchie sa na tomto pútnickom mieste uskutočnilo stretnutie rodín a prvoprijímajúcich detí. Rodičom vладыka povedal, že najdôležitejšou hodnotou pre budovanie rodinného spoločenstva je modlitba. Je akoby niťou, ktorá spája rodinu. Spevom svätú liturgiu sprevádzal Gréckokatolícky miešaný spevácky zbor Chrysostomos z Vranova nad Topľou.

Asi osemsto účastníkov stretnutia si v nádhernom počasí priam vychutnalo aj popoludňajší program. Pre rodičov to bola beseda s otcom biskupom a hosťom stretnutia o. ThDr. Vojtěchom Kodetom, O. Carm., na ktorej zazneli aj pekné svedectvá kňazov a laikov z rodinného života. Potom to bola katechéza Vojtěcha Kodeta, v ktorej veľmi zaujímavým spôsobom hovoril o manželstve, aj o krízach, ale aj o výchove detí.

Deti mali bohatý program vonku, kde na nich pod dohľadom animátorov čakali rôzne súťaže a atrakcie. Neskoré popoludnie patrilo evanjelizačnému koncertu gospelovej skupiny Slnovrat z Bardejova, počas ktorého boli vylosované ceny pre zúčastnené rodiny.

Hodnotné stretnutie ponúklo pohľad na kresťanské rodiny, ktoré chcú odolávať rôznym nepriaznivým vplyvom okolia a žiť v spoločenstve s Ježišom Kristom. **Ľubomír Petrík**